

Sunucu kışkırttı

Başbakan Erdoğan'ın Davos'ta İsrail'e tepkisi Almanya gündemini de sarstı. Türk kökenli Alman politikacılar, Erdoğan'ın tepkisini yorumladı

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın İsviçre'nin Davos kentinde düzenlenen bir panelde İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Perez'e ve İsrail'e tepkisi Almanya'da büyük yankı uyandırdı. Başbakan'ın, tepkisini yorumlayan Türk kökenli Alman politikacılar Hakkı Keskin, "Erdoğan haklı" dedi. Lale Akgün, "Diplomatik felaket" derken, Cem Özdemir, "bu tepki Türkiye'nin taraf olduğu izlenimini doğurdu" dedi. Türk kökenli politikacılar, Milliyet'e yaptıkları açıklamada şunları söylediler:

Sol Parti Federal Milletvekili Prof. Dr. Hakkı Keskin:

Toplantıyı yöneten sunucu büyük bir küstahlık sergiledi. Sayın Perez'e 25 dakika verirken, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın konuşmasını 12 dakika sonra kesmeye çalışmak üstelik eline koluna vurarak kesmeye çalışmak pervasızlıktır, saygısızlıktır hatta provokasyondur. Hatta belki de bilinçli olarak başbakanın kızmasına neden oldu. Diğer yandan Perez son derece deneyimli bir politikacıdır. İsrail hükümetinin uyguladığı politikayı, yaptığı savaşı eleştirmek herkesin hakkıdır. Buna son derece sakin bir şekilde, ses tonunu yükseltmeden yanıt vermeliydi.

Bu olaydan dolayı herhalde Erdoğan da bana göre aşırı sert tepki gösterdi. Ancak kalkıp toplantıyı terk etmesini ve toplantıyı yöneten kişiye karşı tepki göstermesini son derece doğru buluyorum. Yani böyle çifte standartlı anlayışla toplantı yönetilmez. O nedenle bence Erdoğan hak-

Prof. Dr. Hakkı Keskin
(Sol Parti Milletvekili)

Lale Akgün
(SPD Milletvekili)

Cem Özdemir (Yeşiller Partisi Eşgenel Başkanı)

lıydı. Bunun sonuçları ne olursa geline; Türkiye halkı ve devleti hiçbir zaman Yahudi düşmanlığı biçiminde bir politika izlemedi. Hep Musevilere kucak açıldı. 520 yıl önce İspanya'daki Musevilere kucak açtı. Daha sonra doğu Avrupa ve en son Nazi Almanya'sından gelen çoğu Yahudi aydını Türkiye'ye getirdi. Yani Türkiye'nin 'Bunlar Yahudi düşmanlığı yapıyor' şeklinde Almanya gibi bir handikapı yok. Yalnız, yine de dikkatli olmak gerek. İsrail devletinin ve hükümetinin politikasını eleştirmeye herkesin hakkı vardır. Ama bunun Musevi düşmanlığına kadar varmaması lazım.

Diplomatik felaket

SPD Milletvekili Lale Akgün: Diplomatik olarak çok büyük bir felaket Türkiye, Ortadoğu sorununda

önemli rol almak istiyor aslında. Orada çözüme katkıda bulunmak istiyor. Çünkü olaydan sonra Türkiye'nin çözüme katkıda bulunması, rol oynaması çok zayıflamış gözüküyor. Türkiye artık taraf olarak görülüyor. Yani çok taraflı politikadan vazgeçmiş olunuyor. Bu tabii Türkiye'nin Ortadoğu'daki anahtar rolünü zayıflatmıştır. Dışardan bakıldığı zaman önemli bir kuvvetten çıkıp, taraf haline geldiği görülüyor. Yaşananlar diplomatik olarak çok büyük bir felaket. Yüzyıllardır Türkiye, Osmanlı'nın da devamı olan bir ülke olarak hep Yahudilerin yanında yer aldı. Her zaman da Yahudi derneklerinden 'Biz Türkiye'nin yanındayız, yapılan iyilikleri de unutmayız' şeklinde sözler duydum.

Bu durumda artık Türkiye'nin

tarafsızlığını kaybetmesi önümüzdeki aylarda ne gibi sonuçlar verecek iyi irdelenmesi gerekiyor. Ama ortada bir şey var ki, gerek dernekleri gerekse Yahudiler Türkiye'yi hep dost olarak bildiler. Bu davranışın sonuçlarını hep birlikte takip edeceğiz. AB anlayışı da her zaman diyalogdan yanadır. Diyalog anlayışını böyle kapatmak da yanlış."

Tarafsızlık gölgelendi

Yeşiller Partisi Eşgenel Başkanı Cem Özdemir: "Türkiye Filistin'in de dostu, İsrail'in de dostu, dolayısıyla da ideal bir arabulucu. Ama bunun için de mutlaka ve mutlaka bu çizgi korunmalı. Tansiyon düşürülmeli. Sonunda karşılıklı rest çekmelerle tepkilerle bir yere varılmaz. Sonuçta o bölgede Türkiye'nin İsrail'i, İsrail'in de Türkiye'yi kaybetme lüksü yok. Bir yol bulup karşılıklı ilişkileri normalleştirmeli. Tabii bunu Türkiye aleyhine kullanacaklar, nitekim de kullanıyorlar. 'Türkiye İsrail ile ipleri kopardı' 'köprüleri attı' şeklinde. Bu iyi bir görüntü olmaz Türkiye açısından.

Sonuçta Türkiye bölgede daha çok önemli roller oynayacak bundan böyle. Yarın Gazze'ye barış gücü gönderildiğinde Türkiye göndermeyecek de kim gönderecek? Bu nedenle o konumunu kaybetmemesi için, Türkiye çizgisini kaybetmemeli. Davos'tan yansıyan görüntüler ise Türkiye'nin bu çizgiden vazgeçip, taraf olduğu şeklinde oluştu. Bu görüntüyü biran önce tamir etmek gerekiyor."

■ MÜNİR BAĞRIAÇIK Berlin